

การส่งเสริมการลงทุนโดยมาตรการทางภาษีของประเทศไทย

ในอดีตที่ผ่านมา นั้น ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยรวมยังคงประสบปัญหา ดังจะเห็นได้จากการจัดเก็บภาษีของรัฐต่ำกว่าเป้าหมาย และมีภาระหนี้สาธารณะเพิ่มขึ้นส่งผลให้กระทบต่อฐานะการคลังของรัฐบาล คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจึงมีการปรับนโยบายส่งเสริมการลงทุน และหลักเกณฑ์การให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ และสอดคล้องกับแนวโน้มภาวะเศรษฐกิจและการลงทุนในอนาคต โดยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 1/2536 เรื่อง นโยบายและหลักเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุนลงวันที่ 9 เมษายน 2536 และบรรดาประกาศของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ขัดหรือแย้งกับประกาศฉบับดังกล่าว โดยให้ใช้ประกาศของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 1/2543 เรื่อง นโยบายและหลักเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุนฉบับใหม่แทน ซึ่งประกาศฯ ฉบับนี้ให้มีผลบังคับใช้สำหรับคำขอรับการส่งเสริมที่ยื่นตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2543 เป็นต้นไป¹

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้กำหนดนโยบายส่งเสริมการลงทุนใหม่ เพื่อบรรเทาภาระด้านการคลังของรัฐบาล และเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต โดยมีรายละเอียด ดังนี้²

1) เพิ่มประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้สิทธิและประโยชน์ภาษีอากร โดยให้สิทธิและประโยชน์แก่โครงการที่มีผล ประโยชน์ ต่อเศรษฐกิจอย่างแท้จริง และใช้หลักการบริหาร และการจัดการองค์กรที่ดี (Good Governance) ในการให้สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากร โดยกำหนดให้ผู้ได้รับการส่งเสริมต้องรายงานผลการดำเนินงานของโครงการที่ได้รับ การส่งเสริม เพื่อให้สำนักงาน ได้ตรวจสอบก่อนใช้สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากรในปีนั้น ๆ

2) สนับสนุนให้อุตสาหกรรมพัฒนาระบบคุณภาพและมาตรฐานการผลิตเพื่อแข่งขันในตลาดโลก โดยกำหนดให้ผู้ได้รับการ ส่งเสริม ทุกรายที่มีโครงการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาท ขึ้นไป

¹ สมเดช วิจารณ์สุธีเกียรติย และคณะ, “การบัญญัติภาษีอากรของธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน,” (กรุงเทพมหานคร : บริษัทธรรมนิติ เพลส, 2548)

² ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 1/2543 เรื่อง นโยบายและหลักเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุน

(ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) ต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่า

3) ปรับปรุงมาตรการส่งเสริมการลงทุน ให้สอดคล้องกับข้อตกลงด้านการค้าและการลงทุน ระหว่างประเทศ โดยการยกเลิกเงื่อนไขการส่งออกและการใช้ชิ้นส่วนในประเทศ

4) สนับสนุนการลงทุนเป็นพิเศษในภูมิภาคหรือท้องถิ่นที่มีรายได้ต่ำ และมีสิ่งเอื้ออำนวยต่อการลงทุนน้อย โดยให้สิทธิและ ประโยชน์ด้านภาษีอากรสูงสุด

5) ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม โดยไม่เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขเงินลงทุนขั้นต่ำของโครงการที่จะได้รับการส่งเสริมเพียง 1 ล้านบาท (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน)

6) ให้ความสำคัญแก่กิจการเกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร กิจการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีและทรัพยากร มนุษย์ กิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการ พื้นฐาน กิจการป้องกันและรักษาสิ่งแวดล้อม และอุตสาหกรรมเป้าหมาย

3.1 หลักการของกฎหมายส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทย

พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนในเรื่องของการให้ความหลักประกันและความคุ้มครองแก่ผู้ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนดังต่อไปนี้³

3.1.1 การให้หลักประกัน

1) รัฐจะไม่โอนกิจการของผู้ที่ได้รับการส่งเสริมมาเป็นของรัฐ (มาตรา 43)
 2) รัฐจะไม่ประกอบกิจการขึ้นใหม่แข่งขันกับผู้ได้รับการส่งเสริม (มาตรา 44)
 3) รัฐจะไม่ผูกขาดการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ หรือผลผลิตชนิดเดียวหรือคล้ายคลึงกันกับของผู้ที่ได้รับการส่งเสริม (มาตรา 45)

4) รัฐจะไม่ควบคุมราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้ที่ได้รับการส่งเสริม (มาตรา 46)

5) ผู้ที่ได้รับการส่งเสริมจะได้รับอนุญาตให้ส่งออกผลิตผลที่ได้จากกิจการเสมอไป (มาตรา 47)

6) รัฐจะไม่อนุญาตให้ส่วนราชการ องค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจนำผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันกับผู้ได้รับส่งเสริมการลงทุนผลิตหรือประกอบได้ เข้ามาโดยได้รับยกเว้นอากรขาเข้า (มาตรา 48)

³ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

3.1.2 มาตรการคุ้มครอง

- 1) ในกรณีจำเป็นรัฐอาจเรียกค่าธรรมเนียมพิเศษเข้า ผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกับผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบได้ในประเทศ แต่ไม่เกิน 50 % ของราคารวมค่าส่งประกัณภัย และค่าขนส่ง โดยใช้บังคับไม่เกินคราวละ 1 ปี (มาตรา 49)
- 2) การห้ามนำเข้าผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันกับที่ผู้ได้รับการส่งเสริมผลิต หรือประกอบได้ในประเทศ (มาตรา 50)
- 3) ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมประสบปัญหาในการดำเนินกิจการ ผู้ได้รับการส่งเสริมสามารถร้องเรียนต่อคณะกรรมการ และให้ประธานกรรมการมีอำนาจสั่งให้ความช่วยเหลือไปตามความเหมาะสม (มาตรา 51)
- 4) ในกรณีที่โครงสร้างหรืออัตรา หรือวิธีการจัดเก็บภาษีอากรเป็นอุปสรรคต่อการลงทุน ให้ประธานกรรมการมีอำนาจสั่งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการแก้ไขต่อไป (มาตรา 52)

3.2 ความเป็นมาของการส่งเสริมการลงทุนโดยมาตรการทางภาษีของประเทศไทย

- 1) ก่อนการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

ความคิดเกี่ยวกับการลงทุนในประเทศไทย เริ่มต้นเมื่อได้มีตรากฎหมายส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2497 โดยให้กฎหมายฉบับนี้อยู่ในการดูแลกำกับของกระทรวงอุตสาหกรรม แต่การค้าไทยมีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตลอดจนถึงกรุงรัตนโกสินทร์ โดยมีการค้าระหว่างชาวต่างชาติกับราชสำนักกรุงสยาม จนเกิดอำนาจบังคับจากคู่ค้าชาวต่างประเทศให้เข้าตกลงทำสนธิสัญญา ระหว่างประเทศขึ้น 3 ครั้ง ในสมัยรัตนโกสินทร์ ซึ่งสนธิสัญญาดังกล่าว ประเทศไทยถูกบีบบังคับให้เข้าเป็นคู่สัญญาเพื่อผลประโยชน์ของคู่สัญญาต่างด้าว ทำให้เนื้อหาของกฎหมายภายใน โดยเฉพาะกฎหมายศุลกากรจะบ่งบอกถึงอำนาจมาตรการความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ การปฏิบัติต่อผู้นำเข้าซึ่งสินค้าและการสำแดงเท็จซึ่งสินค้า มีการใช้ศัพทมูลแรงดุจเดียวกับเป็นจำเลยในคดีอาญา

ความคิดทางการค้าของไทยทำกันระหว่างสำนักสยามและคนต่างด้าวหรือด้วยการคิดค่าจ้างทอหรือภาษีศุลกากรจากการค้านั้น โดยยังมีได้มีความคิดทางการลงทุนเลยจนกระทั่งในปี พ.ศ. 2495 ได้มีการตรากฎหมายธนาคารเพื่อการอุตสาหกรรม ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น พ.ร.บ. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2502 และตรากฎหมายส่งเสริมการลงทุนในปี 2497 (พระราชบัญญัติส่งเสริมอุตสาหกรรม พ.ศ. 2497) ให้กฎหมายฉบับนี้อยู่ในการดูแลโดย

กระทรวงอุตสาหกรรม ทำให้การดำเนินการไม่ค่อยคล่องตัวเท่าที่ควร ระยะเวลา 4 ปีที่ใช้กฎหมายฉบับนี้ รัฐบาลให้การส่งเสริมการลงทุนเพียง 11 ราย เฉลี่ยแล้วปีละ 2-3 ราย ซึ่งน้อยมาก เงินที่นำมาลงทุนก็มีเพียง 440 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2501 ยกเลิกหน่วยงานสังกัด โดยให้เป็นสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทยขึ้นอยู่กับสำนักนายกรัฐมนตรีและในปี พ.ศ. 2503 ได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม ซึ่งมีเนื้อหาสาระในเรื่องหลักประกันและการคุ้มครองทางเศรษฐกิจและการเมือง ประเภทกิจการที่ได้รับส่งเสริม สิทธิประโยชน์รวมและสิทธิประโยชน์เฉพาะจำพวกประเภทกิจการที่ได้รับการส่งเสริม เป็นต้น พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีการปรับปรุงเพียงเล็กน้อยแต่เป็นกฎหมายที่อยู่เกี่ยวเนื่องและสอดคล้องกับการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504-2509) และฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510-2514) ในขณะช่วงปี พ.ศ. 2510-2514 ภาวะเศรษฐกิจสังคมและการเมืองภายในและภายนอกประเทศมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงขัดต่อบรรยากาศที่ดีในการลงทุน จนเกิดการรัฐประหารรัฐบาลตนเองของจอมพลถนอม กิตติขจร มีการตรากฎหมายกว่า 300 ฉบับ รวมทั้ง ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 227 ว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรมและได้รับการรับรองกว้างโดยรัฐสภาตราเป็นพระราชบัญญัติในปี พ.ศ. 2520⁴

2) เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

เนื่องจากสภาพและความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้เปลี่ยนแปลงไป ทำให้การดำเนินงานส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนปัจจุบันไม่สามารถสนองความต้องการของประเทศในด้านการเร่งรัดการลงทุนเพื่อประโยชน์ในการสร้างงาน การเพิ่มรายได้ และการกระจายรายได้ให้แก่ประชาชนได้ดีพอ จึงจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมายในเรื่องนี้เสียใหม่เพื่อให้ความมั่นใจแก่ผู้ลงทุน โดยการกำหนดระบบการให้สิทธิและประโยชน์ที่เหมาะสมกับการจูงใจให้มีการลงทุนในกิจการที่รัฐให้ความสำคัญและประสงค์จะส่งเสริม ให้มีการคุ้มครองกิจการที่รัฐให้การส่งเสริมที่ทันต่อเหตุการณ์และให้มีกลไกการบริหารงานส่งเสริมการลงทุนของรัฐที่สามารถอำนวยความสะดวกและขจัดอุปสรรคในการลงทุนจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญ ได้แก่ ขยายขอบเขตการส่งเสริมการลงทุนไม่จำกัดเฉพาะสาขาอุตสาหกรรม องค์กรการลงทุนต้องเป็นบริษัท จำกัด หรือสหกรณ์เท่านั้น ปรับปรุงสิทธิประโยชน์ให้เหมาะสมไม่ว่าจะเป็นด้านภาษีเงินได้นิติ

⁴ พิธิณัย ไชยแสงสุขกุล, กฎหมายเกี่ยวกับการลงทุน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด บี.เจ.เพลท โปรเซสเซอร์, 2538), น. 15.

บุคคล งดเว้นหรือลดอากรขาเข้าวัตถุดิบ และเครื่องจักรตลอดจนการให้ความคุ้มครองและหลักประกัน และมีการกำหนดเขตส่งเสริมการลงทุน

3) พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2534)

เนื่องจากพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2534 ได้ยกเลิกภาษีการค้าและนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทน และไม่มีผลจำเป็นต้องยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีการค้าให้กับผู้ได้รับการส่งเสริมอีกต่อไป จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2534

สิทธิประโยชน์ที่ได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงจากเดิมนั้น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ได้มีการยกเลิกการยกเว้นภาษีการค้าให้กับผู้ผลิตหรือประกอบหรือผู้ขายเครื่องจักรให้กับผู้ได้รับการส่งเสริม

2) ได้มีการยกเลิกการยกเว้นภาษีการค้าให้กับผู้ผลิตหรือผู้ขายวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นที่ผลิตหรือมีกำเนิดราชอาณาจักรให้แก่ผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

3) ได้มีการยกเลิกเรื่องการลดหย่อนภาษีการค้าสำหรับการขายผลิตภัณฑ์ หรือผลิตผลที่ผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบไม่เกินร้อยละ 90 ของอัตราปกติเป็นเวลาไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม⁵

4) ได้มีการตัดคำว่า “และหรือภาษีการค้า” ออกจากมาตรา 28 มาตรา 29 มาตรา 38 มาตรา 40 และคำว่า “และภาษีการค้า” ออกจากมาตรา 30 และมาตรา 48 วรรคหนึ่ง⁶

5) ได้มีการยกเลิกการยกเว้นภาษีการค้าสำหรับวัตถุดิบและวัสดุจำเป็นที่ต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อใช้ ผลิต ผสม หรือประกอบผลิตภัณฑ์ หรือผลิตผลเฉพาะที่ใช้ในการส่งออก⁷

4) พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2544)

ในปี พ.ศ. 2544 ได้มีการตราพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2544) ซึ่งเป็นการแก้ไขสิทธิประโยชน์บางประการ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 เนื่องจากสภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศได้เปลี่ยนแปลงไป โดยได้รับผลกระทบจากวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจทำให้การจัดเก็บภาษีอากรของรัฐต่ำกว่าเป้าหมาย ภาระหนี้สาธารณะเพิ่มขึ้นส่งผลกระทบต่อฐานะการคลังของรัฐบาล จึงควรปรับปรุงการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษี

⁵ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2534, มาตรา 3

⁶ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2534, มาตรา 4

⁷ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2534, มาตรา 5

อาคารแก่ผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการให้สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากรของรัฐ และเพื่อให้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมีความคล่องตัวและยืดหยุ่นมากขึ้นในการให้สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากรตามความเหมาะสมของสภาวะทางเศรษฐกิจและสอดคล้องกับสภาวะการคลังของรัฐ⁸

สิทธิประโยชน์ที่ได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงจากเดิมนั้น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) ไม่ระบุระยะเวลาขั้นต่ำในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการ จากเดิมระบุไว้ว่าต้องไม่น้อยกว่า 3 ปี แต่ไม่เกิน 8 ปี แต่หลังการแก้ไขได้ระบุแต่เพียงว่าให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่เกิน 8 ปี
- 2) ได้มีการกำหนดสัดส่วนของเงินลงทุนสำหรับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล⁹
- 3) ได้มีการเพิ่มเติมเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 1 ต่อเดือนของค่าภาษีอากรที่ต้องชำระ นับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาแจ้งหรือชำระ กรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมไม่แจ้งหรือชำระภาษีอากรอันพึงจะต้องชำระ เมื่อได้ทราบคำสั่งเพิกถอนสิทธิประโยชน์¹⁰
- 4) ได้มีการเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการเพิกถอนสิทธิประโยชน์¹¹

3.3 ลักษณะของหน่วยทางธุรกิจตามกฎหมายของประเทศไทย

ลักษณะของหน่วยธุรกิจตามกฎหมายไทยได้มีการแบ่งไว้ในหลากหลายรูปแบบ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นอกจากนี้ยังได้มีการจัดรูปแบบของหน่วยทางธุรกิจในกฎหมายพิเศษต่าง ๆ เช่น พระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด นอกจากนี้ ตามประมวลรัษฎากร ยังได้กำหนดให้หน่วยทางธุรกิจบางประเภทซึ่งไม่ได้มีลักษณะเป็นหน่วยทางธุรกิจตามกฎหมายแต่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลเช่นกัน

ตามคำนิยามในมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร ผู้มีหน้าที่เสียเงินได้นิติบุคคล ได้แก่ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล โดยประมวลรัษฎากรได้ให้นิยามของคำว่า “บริษัทหรือห้าง

⁸ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544

⁹ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520, มาตรา 31 วรรค 1

¹⁰ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520, มาตรา 55

¹¹ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520, มาตรา 55/1

หุ้นส่วนนิติบุคคล” ไว้เป็นพิเศษ ซึ่งนอกจากจะหมายความถึงบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว ยังหมายความรวมถึงบุคคลอื่น ๆ ด้วย¹²

(1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ได้แก่

1) บริษัทจำกัด

บริษัทจำกัด คือนิติบุคคลที่จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีลักษณะเป็นกิจการซึ่งมุ่งหากำไร โดยมีทุนจดทะเบียนของบริษัทแบ่งออกเป็นหุ้น แต่ละหุ้นมีมูลค่าเท่ากัน และมีผู้ถือหุ้นอย่างน้อย 7 คน ผู้ถือหุ้นแต่ละคนรับผิดชอบจำกัดเพียงค่าหุ้นที่ยังส่งใช้ไม่ครบ¹³

บริษัทจำกัด มีขั้นตอนในการดำเนินการจัดตั้งดังต่อไปนี้¹⁴

1.1) ต้องมีผู้เริ่มก่อการตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป เข้าชื่อกันทำหนังสือบริคณห์สนธิขึ้น แล้วไปจดทะเบียนสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนและบริษัท¹⁵

1.2) เมื่อได้จดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิแล้ว ผู้เริ่มก่อการต้องจัดให้หุ้นของบริษัทที่จะตั้งขึ้นนั้นมีผู้เข้าชื่อจองซื้อหุ้นจนครบดำเนินการประชุมตั้งบริษัท โดยต้องส่งคำบอกกล่าวนัดประชุมให้ผู้จองทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วัน ก่อนวันประชุม

1.3) เมื่อได้ประชุมตั้งบริษัท และที่ประชุมได้แต่งตั้งกรรมการบริษัทแล้ว ผู้เริ่มก่อการต้องมอบหมายกิจการให้กรรมการบริษัทรับไปดำเนินการต่อไป

1.4) กรรมการบริษัทเรียกให้ผู้เริ่มก่อการและผู้จองหุ้นชำระค่าหุ้นอย่างน้อยร้อยละ 25 ของมูลค่าหุ้น (ทุนของบริษัทจะแบ่งเป็นกี่หุ้นก็ได้ แต่ต้องไม่ต่ำกว่าหุ้นละ 5 บาท)

1.5) เมื่อได้รับเงินค่าหุ้นแล้ว กรรมการต้องไปจดทะเบียนเป็นบริษัท ภายใน 3 เดือนภายหลังจากการประชุมตั้งบริษัท

2) บริษัทมหาชนจำกัด

¹² กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร, ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร 2549, (กรุงเทพมหานคร : เรือนแก้วการพิมพ์, 2549)

¹³ โสภณ รัตนกร, คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัท, พิมพ์ครั้งที่ 5, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติบรรณการ, 2539) น. 196.

¹⁴ <http://www.dbd.go.th>

¹⁵ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้มีการแก้ไขให้มีผู้ร่วมก่อการตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2551

บริษัทมหาชนจำกัด เป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาชน จำกัด พ.ศ. 2535 โดยมีลักษณะดังต่อไปนี้¹⁶

- 2.1) จำนวนผู้ถือหุ้น มีผู้ถือหุ้นตั้งแต่ 15 คนขึ้นไป
- 2.2) ทุนจดทะเบียน ไม่มีการกำหนดจำนวนทุนจดทะเบียนขั้นต่ำไว้
- 2.3) มูลค่าหุ้นและการชำระเงินค่าหุ้น หุ้นของบริษัทมหาชนจำกัดแต่ละหุ้นจะต้องมีมูลค่าเท่ากัน และต้องชำระค่าหุ้นครั้งเดียวเต็มมูลค่าหุ้น
- 2.4) จำนวนกรรมการ ต้องมีจำนวนกรรมการของบริษัทไม่น้อยกว่า 5 คน และกรรมการไม่น้อย กว่ากึ่งหนึ่งต้องมีที่อยู่ในประเทศไทย

3) ห้างหุ้นส่วนจำกัด

ห้างหุ้นส่วนจำกัดคือห้างหุ้นส่วนสามัญประเภทหนึ่ง ซึ่งมีผู้เป็นหุ้นส่วนสองจำพวก คือ ผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งมีจำกัดความรับผิดเพียงไม่เกินจำนวนที่ตนรับจะลงหุ้นในห้างหุ้นส่วนนั้น และ ผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งต้องรับผิดชอบร่วมกันในบรรดาหนี้ของห้างหุ้นส่วนไม่จำกัดจำนวน และห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้นต้องจดทะเบียน¹⁷

4) ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน

ห้างหุ้นส่วนสามัญคือสัญญาซึ่งบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปตกลงนำหุ้นมาลงทุนทำกิจการร่วมกันด้วยประสงค์จะแบ่งปันกำไรอันจะพึงได้แต่กิจการที่ทำนั้นและบุคคลผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดทุกคนรับผิดชอบกันเพื่อหนี้ทั้งปวงของห้างหุ้นส่วนโดยไม่จำกัด¹⁸

ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนคือห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งได้จดทะเบียนกับกับสำนักทะเบียนโดยระบุนายละเอียดของห้างหุ้นส่วน เช่น ชื่อ วัตถุประสงค์ ที่ตั้งสำนักงาน ชื่อหุ้นส่วน เป็นต้น ซึ่งการจดทะเบียนนี้จะทำให้ห้างหุ้นส่วนสามัญมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ ซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศไทย ก็ต่อเมื่อเข้าเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- 1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศนั้น เข้ามากระทำการ ในประเทศไทย (มาตรา 66 วรรคแรก แห่งประมวลรัษฎากร)

¹⁶ <http://www.dbd.go.th>

¹⁷ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1077-1078

¹⁸ โสภณ รัตนากร, อ่างแล้ว เชียงอรรถที่ 13, น. 17

2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศนั้น กระทำกิจการในที่อื่น ๆ รวมทั้งในประเทศไทย (มาตรา 66 วรรคสอง แห่งประมวลรัษฎากร)

3) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศนั้น กระทำกิจการอื่น ๆ รวมทั้งในประเทศไทยและกิจการที่กระทำนั้นเป็นกิจการขนส่งระหว่างประเทศ (มาตรา 67 แห่งประมวลรัษฎากร)

4) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศนั้น มิได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่ได้รับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (2) (3) (4) (5) หรือ (6) ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย (มาตรา 70)

5) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศ ที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศไทย ตามมาตรา 76 วรรคสอง และมาตรา 76 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ได้จำหน่ายเงินกำไรหรือเงินประเภทอื่นที่กันไว้จากกำไร หรือถือได้ว่าเป็นเงินกำไรออกไปจากประเทศไทย (มาตรา 70 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร)

6) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศนั้น มิได้เข้ามาทำกิจการในประเทศไทยโดยตรง หากแต่มีลูกจ้างหรือผู้ทำการแทนหรือผู้ทำการติดต่อ ในการประกอบกิจการในประเทศไทย ซึ่งเป็นเหตุให้ได้รับเงินได้หรือผลกำไรในประเทศไทย (มาตรา 76 ทวิ)

(3) กิจการซึ่งดำเนินการเป็นทางค้า หรือหากำไร โดย

- 1) รัฐบาลต่างประเทศ
- 2) องค์การของรัฐบาลต่างประเทศ
- 3) นิติบุคคลอื่นที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ

(4) กิจการร่วมค้า (Joint Venture) ได้แก่ กิจการที่ดำเนินการร่วมกันเป็นทางค้าหรือหากำไรระหว่างบุคคลดังต่อไปนี้คือ

- (1) บริษัทกับบริษัท
- (2) บริษัทกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
- (3) ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
- (4) บริษัทและหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับบุคคลธรรมดา
- (5) บริษัทและหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล
- (6) บริษัทและหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับห้างหุ้นส่วนสามัญ
- (7) บริษัทและหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับนิติบุคคลอื่น

(5) มุฉินิธิหรือสมาคมที่ประกอบกิจการซึ่งมีรายไต้ แต่ไม่รวมถึงมุฉินิธิหรือสมาคมที่รัฐมนตริประกาศกำหนดให้เป็นองค์การหรือสถานสาธาณกุศล

(6) นิติบุคคลที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตริ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามประมวลรัษฎากร

3.4 การแบ่งเขตส่งเสริมการลงทุน

ในประเทศไทยได้มีการแบ่งเขตการลงทุนส่งเสริมลงทุนตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ซึ่งได้กำหนดรายละเอียดของแต่ละพื้นที่ และการให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

3.4.1 การแบ่งเขตตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

เดิมตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 ได้แบ่งพื้นที่ในนิคมอุตสาหกรรม ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่¹⁹

(1) เขตอุตสาหกรรมทั่วไป (General Processing Zone) คือ เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรม และกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์ หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรม

(2) เขตอุตสาหกรรมส่งออก (Export Processing Zone) คือ เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรม การค้าหรือการบริการเพื่อส่งสินค้าออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ และกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรม การค้าหรือการบริการเพื่อส่งสินค้าออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ

ต่อมาในปี 2550 ได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “นิคมอุตสาหกรรม” “เขตอุตสาหกรรมทั่วไป” “เขตอุตสาหกรรมส่งออก” “ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม” “การค้าเพื่อส่งออก” และ “ผู้ประกอบการค้าเพื่อส่งออก และให้ใช้คำดังต่อไปนี้แทน

“นิคมอุตสาหกรรม” หมายความว่า เขตอุตสาหกรรมทั่วไปหรือเขตประกอบการเสรี”

¹⁹ <http://www.ieat.go.th>

ซึ่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2550 นี้ ได้กำหนดให้มีนิคมอุตสาหกรรมเป็น 2 ประเภทคือ

1) “เขตอุตสาหกรรมทั่วไป” หมายความว่า เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรม การบริการ หรือกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรม หรือการบริการ

2) “เขตประกอบการเสรี” หมายความว่า เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอุตสาหกรรมหรือพาณิชยกรรม เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ การรักษาความมั่นคงของรัฐ สุวีถีภาพของประชาชน การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม หรือความจำเป็นอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยของที่นำเข้าไปในเขตดังกล่าวจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี อากร และค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นตามที่กฎหมายบัญญัติ

โดยให้ถือว่าเขตอุตสาหกรรมส่งออกตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 เป็นเขตประกอบการเสรีตามกฎหมายฉบับใหม่ด้วย

ปัจจุบัน การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมไปแล้ว 35 แห่ง กระจายอยู่ใน 14 จังหวัด นิคมอุตสาหกรรมบางแห่งจะอยู่ในเขตส่งเสริมการส่งออก (EPZ) หรือเขตประกอบการเสรีด้วย ซึ่งประกอบด้วย

1. นิคมอุตสาหกรรม ภาคเหนือ (EPZ) จังหวัดลำพูน
2. นิคมอุตสาหกรรม พิจิตร (EPZ) จังหวัดพิจิตร
3. นิคมอุตสาหกรรม บ้านห้วย (EPZ) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
4. นิคมอุตสาหกรรม บางปะอิน (EPZ) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
5. นิคมอุตสาหกรรม สหรัตนนคร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
6. นิคมอุตสาหกรรม บางชัน กรุงเทพมหานคร
7. นิคมอุตสาหกรรม ลาดกระบัง (EPZ) กรุงเทพมหานคร
8. นิคมอุตสาหกรรม อัญธานี กรุงเทพมหานคร
9. นิคมอุตสาหกรรม แก่งคอย จังหวัดสระบุรี
10. นิคมอุตสาหกรรม หนองแค จังหวัดสระบุรี
11. นิคมอุตสาหกรรม บางปู (EPZ) จังหวัดสมุทรปราการ
12. นิคมอุตสาหกรรม บางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
13. นิคมอุตสาหกรรม สมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร
14. นิคมอุตสาหกรรม การพิมพ์และบรรจุภัณฑ์สินสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

15. นิคมอุตสาหกรรมมหาสารนคร จังหวัดสมุทรสาคร
16. นิคมอุตสาหกรรม ราชบุรี จังหวัดราชบุรี
17. นิคมอุตสาหกรรม ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
18. นิคมอุตสาหกรรม เวลโกร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
19. นิคมอุตสาหกรรม เขตเวซิติ (EPZ) จังหวัดฉะเชิงเทรา
20. นิคมอุตสาหกรรม TFD จังหวัดฉะเชิงเทรา
21. นิคมอุตสาหกรรม เหมราชชลบุรี (EPZ) จังหวัดชลบุรี
22. นิคมอุตสาหกรรม แหลมฉบัง (EPZ) จังหวัดชลบุรี
23. นิคมอุตสาหกรรม อมตะนคร จังหวัดชลบุรี
24. นิคมอุตสาหกรรม ปันทอง จังหวัดชลบุรี
25. นิคมอุตสาหกรรม ปันทอง (แหลมฉบัง) จังหวัดชลบุรี
26. นิคมอุตสาหกรรม มาบตาพุด จังหวัดระยอง
27. นิคมอุตสาหกรรม เหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) จังหวัดระยอง
28. นิคมอุตสาหกรรม ฉาแดง จังหวัดระยอง
29. นิคมอุตสาหกรรม อีสเทิร์นซีบอร์ด จังหวัดระยอง
30. นิคมอุตสาหกรรม อมตะซีดี จังหวัดระยอง
31. นิคมอุตสาหกรรม เอเชีย จังหวัดระยอง
32. นิคมอุตสาหกรรม เหมราช อีสเทิร์นซีบอร์ด จังหวัดระยอง
33. นิคมอุตสาหกรรม อาร์ไอ แอล จังหวัดระยอง
34. นิคมอุตสาหกรรม ภาคใต้จังหวัดสงขลา (EPZ) จังหวัดสงขลา
35. นิคมอุตสาหกรรม อาหารฮาลาล จังหวัดปัตตานี

สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับนั้น ผู้ประกอบการจะได้รับสิทธิประโยชน์ที่แตกต่างกันหรือไม่ขึ้นอยู่กับสถานที่ตั้งของสถานประกอบการ หรือสำนักงานว่าตั้งอยู่ในเขตอุตสาหกรรมทั่วไปหรือเขตอุตสาหกรรมส่งออก (EPZ) หากผู้ประกอบการมีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่ในเขตอุตสาหกรรมส่งออก นอกจากจะได้สิทธิประโยชน์ตามเขตอุตสาหกรรมทั่วไปแล้ว ผู้ประกอบการค้าเพื่อส่งออกยังจะได้รับสิทธิประโยชน์พิเศษทางภาษีอากรอีกด้วยคือ²⁰

²⁰ รมช.ย์ ขำภิบาล, การศึกษาปัจจัยที่จูงใจให้ลงทุนในเขตอุตสาหกรรมส่งออก 8 แห่งของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย: (ภาคินพนธ์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543) : น. 55-56

1) ด้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน อกรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต สำหรับเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ รวมทั้ง ส่วนประกอบของสิ่งดังกล่าว ที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิตสินค้าและของที่ใช้ในการสร้าง ประกอบ หรือติดตั้งเป็นโรงงานหรืออาคาร ในเขตอุตสาหกรรมส่งออก (มาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติการ นิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย)

2) ด้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน อกรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิต สำหรับของที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในการผลิตสินค้า (มาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย)

3) ด้รับยกเว้นอากรขาออก ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิต สำหรับของซึ่งได้ นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก ตามมาตรา 48, 49 และ มาตรา 52 รวมทั้งผลิตภัณฑ์สิ่งพลอยได้และสิ่งอื่นได้จากการผลิต (มาตรา 50 แห่ง พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย)

4) ด้รับยกเว้นหรือคืนค่าภาษีอากร สำหรับของที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้ด้รับ ยกเว้นหรือคืนค่าภาษีอากร เมื่อได้ส่งออกป็นอกรขาออก ซึ่งถึงแม้จะมีด้มีการส่งออกป็น อกรขาออก แต่เป็นการนำเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก เพื่อใช้ตามมาตรา 48 หรือ มาตรา 49 (มาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย)

ซึ่งปัจจุบัน พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2550 ด้ ยกเลิกเขตอุตสาหกรรมส่งออก และได้กำหนดให้มีเขตประกอบการเสรีขึ้นมาแทนเขตอุตสาหกรรม ส่งออก จึงด้มีการยกเลิกบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น ซึ่งผู้ประกอบการในเขตการนิคมอุตสาหกรรม จะด้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายฉบับใหม่ดังต่อไปนี้

มาตรา 48 กำหนดให้ของที่นำเข้าไปในเขตประกอบการเสรีด้รับสิทธิประโยชน์ทาง อกรเช่นเดียวกับของที่นำเข้าไปในเขตปลอดอกรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร และให้รวมถึง สิทธิประโยชน์ในกรณีดังต่อไปนี้ด้วย

(1) ของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตประกอบการเสรี ให้ด้รับ ยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน อกรขาเข้าภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต สำหรับของที่เป็นเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้รวมทั้ง ส่วนประกอบของสิ่งดังกล่าวที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิตสินค้าหรือเพื่อพาณิชย์กรรมแล้วแต่กรณี และของที่ใช้ในการสร้าง ประกอบ หรือติดตั้งเป็นโรงงานหรืออาคารในเขตประกอบการเสรี ทั้งนี้

เท่าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตประกอบการเสรีตามที่คณะกรรมการอนุมัติ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(2) ของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตประกอบการเสรีเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าหรือเพื่อพาณิชย์กรรม ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนอากรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ว่าราชการกำหนด

(3) ของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตประกอบการเสรีตาม (2) รวมทั้งผลิตภัณฑ์ สิ่งพลอยได้ และสิ่งอื่นที่ได้จากการผลิตในเขตประกอบการเสรี หากส่งออกป็นอกราชอาณาจักรให้ได้รับยกเว้นอากรขาออก ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต

ของที่นำเข้าไปในเขตประกอบการเสรีตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงของที่นำออกจากเขตประกอบการเสรีแห่งหนึ่งไปยังเขตประกอบการเสรีอีกแห่งหนึ่งด้วย

ตามมาตรา 49 ในกรณีการนำของเข้ามาในราชอาณาจักรหรือนำวัตถุดิบภายในราชอาณาจักรเข้าไปในเขตประกอบการเสรีเพื่อผลิต ผสม ประกอบ บรรจุ หรือดำเนินการอื่นใดกับของนั้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งออกป็นอกราชอาณาจักร ให้ของนั้นได้รับยกเว้นไม่อยู่ภายในบังคับของกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการนำเข้ามาในราชอาณาจักร การส่งออกป็นอกราชอาณาจักร การครอบครองหรือการใช้ประโยชน์ซึ่งของดังกล่าว หรือเกี่ยวกับการควบคุมมาตรฐานหรือคุณภาพ การประทับตราหรือเครื่องหมายใด ๆ แก่ของนั้น แต่ไม่รวมถึงกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในกรณีที่ของตามวรรคหนึ่งเป็นของที่ก่อให้เกิดหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ ความสงบเรียบร้อยของประชาชน สุขภาพอนามัยของประชาชนหรือสิ่งแวดล้อม หรือเป็นของซึ่งประเทศไทยมีพันธกรณีตามข้อผูกพันตามสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการนำเข้ามาในราชอาณาจักร การส่งออกป็นอกราชอาณาจักร การครอบครองหรือการใช้ประโยชน์ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดชนิดหรือประเภทของของดังกล่าวมิให้ได้รับยกเว้นตามวรรคหนึ่งได้ ทั้งนี้ จะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขใด ๆ เกี่ยวกับของนั้นไว้ด้วยก็ได้

มาตรา 51 กำหนดให้ของใดที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้ได้รับยกเว้นหรือคืนค่าภาษีอากรเมื่อได้ส่งออกป็นอกราชอาณาจักร แม้มิได้ส่งออกแต่ได้นำเข้าไปในเขตประกอบการเสรีเพื่อใช้ตามมาตรา 48 (1) หรือ (2) ให้ของนั้นได้รับยกเว้นหรือคืนค่าภาษีอากรโดยถือเสมือนว่าได้ส่งออกป็นอกราชอาณาจักรในวันที่นำเข้าไปในเขตประกอบการเสรี

มาตรา 52 ของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตประกอบการเสรีตาม มาตรา 48 หรือมาตรา 49 และของตามมาตรา 51 รวมทั้งผลิตภัณฑ์ สิ่งพลอยได้และสิ่งอื่น ที่ได้ จากการผลิตในเขตประกอบการเสรี หากนำออกจากเขตประกอบการเสรีเพื่อใช้หรือจำหน่ายใน ราชอาณาจักรจะต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนอากรขา เข้าภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิต ตามสภาพ ราคาและอัตราภาษีอากรที่เป็นอยู่ในวันที่นำ ออกจากเขตประกอบการเสรี รวมทั้งจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการ เข้ามาในราชอาณาจักร การส่งออกนอกราชอาณาจักร การครอบครองหรือการใช้ประโยชน์ซึ่ง ของดังกล่าว หรือเกี่ยวกับการควบคุมมาตรฐานหรือคุณภาพ การประทับตรา หรือเครื่องหมายใด ๆ แก่ของนั้น นับแต่วันที่นำออกจากเขตประกอบการเสรี แล้วแต่กรณี โดยถือเสมือนว่าได้นำเข้ามา ในราชอาณาจักรในวันที่นำออกจากเขตประกอบการเสรี

มาตรา 52/1 ในกรณีของ รวมทั้งผลิตภัณฑ์ สิ่งพลอยได้ และสิ่งอื่นที่ได้จากการผลิตใน เขตประกอบการเสรีที่นำออกจากเขตประกอบการเสรีเป็นของที่ต้องเสียภาษีอากรในการคำนวณ ค่าภาษีอากร หากมีกรณีที่น่าวิตกติดภายในราชอาณาจักรเข้าไปในเขตประกอบการเสรีเพื่อผลิต ผสมประกอบ บรรจุ หรือดำเนินการอื่นใดกับของนั้นโดยที่วัตถุดิบที่นำเข้าไปนั้นไม่มีสิทธิได้รับการ คืนหรือยกเว้นอากร ไม่ต้องนำราคาวัตถุดิบดังกล่าวมาคำนวณค่าภาษีอากร ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนด

3.4.2 การแบ่งเขตตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน²¹

คณะกรรมการได้แบ่งเขตการลงทุนออกเป็น 3 เขต ตามปัจจัยทางเศรษฐกิจ โดยใช้ รายได้และสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ของแต่ละจังหวัดเป็นเกณฑ์ ดังนี้

เขต 1 ประกอบด้วย 6 จังหวัดในส่วนกลาง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และ สมุทรสาคร

เขต 2 ประกอบด้วย 12 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก พระนครศรีอยุธยา ภูเก็ต ระยอง ราชบุรี สมุทรสงคราม สระบุรี สุพรรณบุรี และอ่างทอง

เขต 3 ประกอบด้วย 58 จังหวัด แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 36 จังหวัด และ 22 จังหวัด รายได้ต่ำ ดังนี้ 36 จังหวัด ได้แก่ กระบี่ กำแพงเพชร ขอนแก่น จันทบุรี ชัยนาท ชุมพร เชียงราย

²¹ www.boi.go.th

เชียงใหม่ ตรัง ตราด ตาก นครราชสีมา นครศรีธรรมราช นครสวรรค์ ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี พังงา พัทลุง พิจิตร พิษณุโลก เพชรบุรี เพชรบูรณ์ มุกดาหาร แม่ฮ่องสอน ระนอง ลพบุรี ลำปาง ลำพูน เลย สงขลา สระแก้ว สิงห์บุรี สุโขทัย สุราษฎร์ธานี อุตรดิตถ์ อุทัยธานี 22 จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ นครพนม นราธิวาส น่าน บุรีรัมย์ บึงกาฬ พะเยาแพร่ มหาสารคาม ยโสธร ยะลา ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สตูล สุรินทร์ หนองบัวลำภู ชัยภูมิ หนองคาย อุบลราชธานี อุรธานี และอำนาจเจริญ ให้ห้องที่ทุกจังหวัดในเขต 3 เป็นเขตส่งเสริมการลงทุน

ซึ่งสิทธิประโยชน์ของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในแต่ละเขตมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) เขต 1 โครงการที่ตั้งสถานประกอบการในจังหวัดกรุงเทพมหานคร นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการและสมุทรสาคร

(1.1) โครงการที่ตั้งในนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในเขต 1

1) ให้ได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรกึ่งหนึ่ง เฉพาะเครื่องจักรที่มีอากรขาเข้าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10

2) ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 3 ปี ทั้งนี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี

3) ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 1 ปี

(1.2) โครงการที่ตั้งนอกนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในเขต 1

1) ได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรกึ่งหนึ่ง เฉพาะเครื่องจักรที่มีอากรขาเข้าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10

2) ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 1 ปี

(2) เขต 2 โครงการที่ตั้งสถานประกอบการในจังหวัดกาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก พระนครศรีอยุธยา ภูเก็ต ระยอง ราชบุรี สมุทรสงคราม สระบุรี สุพรรณบุรีและอ่างทอง

(2.1) โครงการที่ตั้งในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในเขต 2 (ไม่รวมนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบังและนิคม หรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในจังหวัดระยอง)

1) ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร (สำหรับโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2552)

2) ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 7 ปี (สำหรับโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2552) ทั้งนี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี

3) ให้ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นสำหรับที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 1 ปี

(2.2) โครงการที่ตั้งนอกนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในเขต 2

1) ให้ได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรกึ่งหนึ่ง เฉพาะเครื่องจักรที่มีอากรขาเข้าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10

2) ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 3 ปี ทั้งนี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี

3) ให้ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 1 ปี

(3) เขต 3 โครงการที่ตั้งสถานประกอบการในท้องที่ 36 จังหวัด ได้แก่ กระบี่ กำแพงเพชร ขอนแก่น จันทบุรี ชัยนาท ชุมพร เชียงราย เชียงใหม่ ตรัง ตราด ตาก นครราชสีมา นครศรีธรรมราช นครสวรรค์ ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี พังงา พัทลุง พิจิตร พิษณุโลก เพชรบุรี เพชรบูรณ์ มุกดาหาร แม่ฮ่องสอน ระนอง ลพบุรี ลำปาง ลำพูน เลย สงขลา สระแก้ว สิงห์บุรี สุโขทัย สุราษฎร์ธานี อุตรดิตถ์ อุทัยธานี

(3.1) โครงการที่ตั้งในนิคมอุตสาหกรรม หรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในท้องที่ 36 จังหวัด และโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมภายในวันที่ 31 มกราคม 2552 ซึ่งตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในจังหวัดระยอง

1) ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร

2) ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ทั้งนี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี

3) ให้ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 5 ปี

4) ให้ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิ ที่ได้จากการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตรากปกติเป็นระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

5) อนุญาตให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปา 2 เท่าเป็นระยะเวลา 10 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม

6) อนุญาตให้หักค่าติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก จากกำไรสุทธิร้อยละ 25 ของเงินที่ลงทุนแล้วในการนั้นในกิจการที่ได้รับการส่งเสริม โดยผู้ได้รับการส่งเสริมจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่ง หรือหลายปีก็ได้ภายใน 10 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ทั้งนี้ นอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติ

7) ให้ได้รับการลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ ร้อยละ 75 เป็นระยะเวลา 5 ปี (จะอนุมัติให้คราวละ 1 ปี) ยกเว้นนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 เป็นต้นไป ที่ตั้งสถานประกอบการในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในจังหวัดระยอง จะไม่ได้รับสิทธิข้อนี้

(3.2) โครงการที่ตั้งนอกนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในท้องที่ 36 จังหวัด

1) ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร

2) ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ทั้งนี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี

3) ให้ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 5 ปี

4) อนุญาตให้หักค่าติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก จากกำไรสุทธิร้อยละ 25 ของเงินที่ลงทุนแล้วในการนั้นในกิจการที่ได้รับส่งเสริม โดยผู้ได้รับการส่งเสริมจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่ง หรือหลายปีก็ได้ภายใน 10 ปี นับแต่วันที่มียรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ทั้งนี้ นอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติ

(4) เขต 3 โครงการที่ตั้งสถานประกอบการในท้องที่ 22 จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ นครพนม นราธิวาส น่าน บุรีรัมย์ ปัตตานี พะเยาแพร่ มหาสารคาม ยโสธร ยะลา ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สตูล สุรินทร์หนองบัวลำภู ชัยภูมิ หนองคาย อุบลราชธานี อุตรดิตถ์ และอำนาจเจริญ

1) ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร

2) ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ทั้งนี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี

3) ให้ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 5 ปี

4) ให้ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิ ที่ได้จากการลงทุนในอัตรา ร้อยละ 50 ของอัตรากปกติเป็นระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

5) อนุญาตให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปา 2 เท่าเป็นระยะเวลา 10 ปี นับแต่วันที่เริ่มมียรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม

6) อนุญาตให้หักค่าติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกจากกำไรสุทธิร้อยละ 25 ของเงินที่ลงทุนแล้วในการนั้นในกิจการที่ได้รับส่งเสริม โดยผู้ได้รับการส่งเสริมจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่ง หรือหลายปีก็ได้ภายใน 10 ปี นับแต่วันที่มียรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ทั้งนี้ นอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติ

7) ให้ได้รับการลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ ร้อยละ 75 เป็นระยะเวลา 5 ปี (จะอนุมัติให้คราวละ 1 ปี) ทั้งนี้สำหรับ

โครงการที่ตั้งในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับส่งเสริมและยื่นขอรับการส่งเสริมภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2552

3.5 การส่งเสริมการลงทุนตามร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ

รัฐบาลได้มีการร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ เนื่องจากเห็นว่ารัฐมีหน้าที่ต้องพัฒนาเศรษฐกิจและศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ จัดทำระบบสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่และต้องพัฒนาการให้บริการของภาครัฐให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และโดยที่แต่ละพื้นที่มีศักยภาพในการพัฒนาแตกต่างกัน การพัฒนาพื้นที่ต่าง ๆ จึงต้องสอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ รวมทั้งต้องคำนึงถึงความต้องการของประชาชนในพื้นที่ด้วย แต่พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 อันเป็นกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่เฉพาะที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีเจตนารมณ์ในการพัฒนาพื้นที่เฉพาะให้เป็นเขตอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมส่งออกเท่านั้น อีกทั้งบทบัญญัติบางประการของกฎหมายดังกล่าวไม่เอื้อต่อการพัฒนาประสิทธิภาพในการให้บริการของภาครัฐให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จึงสมควรยกเลิกกฎหมายดังกล่าว และให้มีกฎหมายว่าด้วยเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นเพื่อให้การพัฒนาพื้นที่เฉพาะสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของประชาชน และเพื่อให้การพัฒนาระบบบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศให้สูงขึ้น²²

ตามมาตรา 4 แห่งร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ให้นิยามของคำว่าเขตเศรษฐกิจพิเศษไว้ดังนี้

“เขตเศรษฐกิจพิเศษ” หมายความว่า เขตพื้นที่ที่จัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้งให้สิทธิพิเศษบางประการในการดำเนินกิจการต่าง ๆ เช่น การอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยว การบริการ หรือการอื่นใด รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาต้นแบบการบริหารจัดการที่ดี หรือเพื่อประกอบการเสรี

ซึ่งตามความหมายของเขตนิคมอุตสาหกรรม ในมาตรา 4 แห่งร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้แบ่งเขตเป็น 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

²² บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ

1. เขตอุตสาหกรรมทั่วไป หมายถึง เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรมและกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรม

2. เขตประกอบการเสรี หมายถึง เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอุตสาหกรรม หรือพาณิชยกรรม เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ การรักษาความมั่นคงของรัฐ สวัสดิภาพของประชาชน การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมหรือความจำเป็นอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด โดยของที่นำเข้าไปในเขตดังกล่าวจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นตามที่กฎหมายบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ มาตรา 62 ยังได้กำหนดสิทธิพิเศษสำหรับผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบการหรืออยู่อาศัยในที่ดินของเขตเศรษฐกิจพิเศษอาจจะได้รับสิทธิพิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

- (1) สิทธิในการถือกรรมสิทธิ์ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อื่นของคนต่างด้าว
- (2) สิทธิในการนำคนต่างด้าวเข้ามาและอยู่อาศัยในราชอาณาจักร
- (3) สิทธิในการนำหรือส่งเงินออกไปนอกราชอาณาจักร
- (4) สิทธิในการได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน
- (5) สิทธิในการถือครองหรือเปิดบัญชีเงินฝากเป็นเงินตราต่างประเทศกับสถาบันการเงิน
- (6) สิทธิที่จะได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีอากร

โดยในมาตรา 69 แห่งร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้กำหนดสิทธิของผู้ประกอบการและผู้อยู่อาศัยในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งได้รับสิทธิตามมาตรา 62 (6) อาจมีสิทธิตามรายการดังต่อไปนี้

- (1) สิทธิในการหักค่าใช้จ่ายก่อนการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากร
- (2) ได้รับการลดอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล
- (3) ได้รับการลดหรือยกเว้นอากรขาเข้า ภาษีสรรพสามิต และค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

ทั้งนี้ ตามรายการ จำนวน อัตรา และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

นอกจากนี้ ในกรณีที่เขตเศรษฐกิจพิเศษได้จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นเขตประกอบการเสรีให้ของที่นำเข้าไปในเขตเศรษฐกิจพิเศษดังกล่าวได้รับสิทธิประโยชน์ทางอากร เช่นเดียวกับของที่นำเข้าไปในเขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร โดยเฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้²³

(1) ของที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมและผู้ประกอบกิจการพาณิชยกรรมนำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตประกอบการเสรี ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน อากรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต สำหรับที่เป็นเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ รวมทั้งส่วนประกอบของสิ่งดังกล่าวที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิตสินค้าหรือเพื่อพาณิชยกรรม แล้วแต่กรณี และของที่ใช้ในการสร้าง ประกอบหรือติดตั้งเป็นโรงงานหรืออาคารในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ทั้งนี้ เท่าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ตามที่เขตเศรษฐกิจพิเศษอนุมัติ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เขตเศรษฐกิจพิเศษกำหนด

(2) ของที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมและผู้ประกอบกิจการพาณิชยกรรมนำเข้ามาในราชอาณาจักร และนำเข้าไปในเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อใช้ในการผลิตสินค้าหรือเพื่อพาณิชยกรรม ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต และค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน ทั้งนี้ ให้รวมถึงของที่นำออกจากเขตเศรษฐกิจพิเศษแห่งหนึ่งไปยังเขตเศรษฐกิจอีกแห่งหนึ่ง หรือเขตประกอบการเสรีอีกแห่งหนึ่งด้วย

(3) ของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตเศรษฐกิจพิเศษตาม (2) รวมทั้งผลิตภัณฑ์ สิ่งพลอยได้ และสิ่งอื่นที่ได้จากการผลิตในเขตเศรษฐกิจพิเศษ หากส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ให้ได้รับยกเว้นอากรขาออก ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต

อย่างไรก็ตาม ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังไม่ได้มีการประกาศใช้แต่อย่างใด

3.6 ขั้นตอนการขอรับการส่งเสริมการลงทุนและการขอใช้สิทธิประโยชน์

3.6.1 ขั้นตอนการขอรับการส่งเสริมการลงทุนและการขอใช้สิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน

²³ ร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ มาตรา 70

กิจการที่คณะกรรมการจะให้การส่งเสริมการลงทุนได้ ต้องเป็นกิจการที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ กิจการผลิตเพื่อส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ กิจการที่ใช้ทุน แรงงานหรือบริการในอัตราสูงหรือกิจการที่ใช้ผลผลิตผลการเกษตร หรือทรัพยากรธรรมชาติเป็นวัตถุดิบ ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่ากิจการนั้นยังไม่มีในราชอาณาจักร หรือมีในราชอาณาจักรไม่เพียงพอ หรือกรรมวิธีการผลิตยังไม่ทันสมัย²⁴

1. ขั้นตอนการขอรับการส่งเสริมการลงทุน

ผู้ที่ประสงค์จะเป็นผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ต้องยื่นคำร้องขอรับการส่งเสริมต่อสำนักงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบที่เลขาธิการกำหนด พร้อมด้วยโครงการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริม ผู้ได้รับการส่งเสริมต้องเป็นบริษัท มูลนิธิ หรือสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน

เมื่อยื่นคำขอการส่งเสริมการลงทุนแล้ว คณะกรรมการจะพิจารณา คำขอรับการส่งเสริม โดยมีระยะเวลาในการพิจารณา ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ดังต่อไปนี้²⁵

- 1) คำขอรับการส่งเสริมการลงทุนที่มีขนาดการลงทุน 1-40 ล้านบาท ให้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 40 วันทำการ
- 2) คำขอรับการส่งเสริมการลงทุนที่มีขนาดการลงทุน 41-750 ล้านบาท ให้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 40-60 วันทำการ
- 3) คำขอรับการส่งเสริมการลงทุนที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 750 ล้านบาทขึ้นไป ให้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 90 วันทำการ

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรให้การส่งเสริมแก่ผู้ขอรับการส่งเสริมรายใดแล้ว คณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขไว้ในบัตรส่งเสริมตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา 20 (1)-(20) ในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) จำนวนทุนและที่มาของทุน
- (2) สัญชาติและจำนวนผู้ถือหุ้น
- (3) ขนาดของกิจการซึ่งรวมถึงชนิดผลิตภัณฑ์ ผลผลิตผลหรือการให้บริการ กรรมวิธี การผลิตหรือประกอบ และกำลังผลิตหรือประกอบ

²⁴ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 มาตรา 16

²⁵ ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ฉบับที่ 1/2549 เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมกำหนดเวลาในการปฏิบัติงานส่งเสริมการลงทุน และ <http://www.boi.go.th>

- (4) ปริมาณวัตถุดิบภายในประเทศที่จะต้องใช้
 - (5) สัญชาติและจำนวนคนงาน ช่างฝีมือ ผู้ชำนาญการ
 - (6) การฝึกและการใช้กำลังคนในการปฏิบัติงาน
 - (7) การป้องกันและควบคุมมิให้เกิดผลเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม
 - (8) ระยะเวลาที่จะต้องเริ่มปฏิบัติตามโครงการที่ได้รับการส่งเสริม
 - (9) ระยะเวลาที่จะต้องสั่งซื้อเครื่องจักร
 - (10) ระยะเวลาที่จะต้องนำเครื่องจักรเข้ามาให้ราชอาณาจักร
 - (11) ระยะเวลาที่จะต้องส่งเครื่องจักรที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรกลับออกไป
ภายหลังเมื่อใช้งานเสร็จแล้ว
 - (12) การขยายระยะเวลาตาม (8) (9) (10) หรือ (11)
 - (13) วันเปิดดำเนินการ
 - (14) การรายงานผลการปฏิบัติงานตามโครงการและการดำเนินงาน
 - (15) การรายงานผลการปฏิบัติงานของช่างฝีมือและผู้ชำนาญการซึ่งเป็นคนต่างด้าว
ว่าได้มีการฝึกอบรมให้คนไทยได้รับความรู้ความชำนาญเพียงไร
 - (16) การกำหนดให้ผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ผลิต ประกอบ หรือส่งออก เป็นไปตาม
มาตรฐานที่คณะกรรมการหรือทางราชการกำหนด
 - (17) การจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ผลิตหรือประกอบหรือการให้บริการ
 - (18) การส่งออกซึ่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ผลิตหรือประกอบ
 - (19) การให้นำเงิน หนังสือสัญญาค้ำประกันของธนาคารหลักทรัพย์รัฐบาลไทยหรือ
หลักประกันอื่นที่คณะกรรมการเห็นสมควร มอบแก่สำนักงานเพื่อเป็นประกันในการปฏิบัติตาม
เงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด
 - (20) เรื่องอื่นที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ การให้ การใช้
หรือการควบคุมการใช้สิทธิและประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้
- เมื่อคณะกรรมการส่งเสริมมีมติให้การส่งเสริมแก่ผู้ขอรับการส่งเสริม รายใดแล้ว
สำนักงานต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ขอรับการส่งเสริมรายนั้นทราบมติของคณะกรรมการภายใน 15
วัน และถ้าผู้ขอรับการส่งเสริมยอมรับการส่งเสริม ต้องมีหนังสือตอบให้ทราบภายใน 1 เดือนนับแต่
วันที่ได้รับหนังสือ²⁶

²⁶ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 มาตรา 21

ในกรณีที่ผู้ขอรับการส่งเสริมการลงทุนยังไม่ได้จัดตั้งบริษัท มูลนิธิ หรือสหกรณ์ ผู้ขอรับการส่งเสริมได้ในนามบุคคลธรรมดา แต่ผู้ขอรับการส่งเสริมนั้นจะต้องจัดตั้งบริษัท มูลนิธิ หรือสหกรณ์ ให้แล้วเสร็จภายใน 180 วัน นับแต่วันที่ผู้ขอรับการส่งเสริมได้ตอบรับมติคณะกรรมการให้การส่งเสริมแล้ว

2. การขอใช้สิทธิประโยชน์ของผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

เมื่อได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนแล้ว ผู้ขอรับการส่งเสริมต้องรายงานผลการเริ่มปฏิบัติงานตามโครงการที่ได้รับการส่งเสริมภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่ตอบรับการส่งเสริม²⁷

นอกจากนี้ผู้ขอรับการส่งเสริมการลงทุน ยังต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ที่กำหนดไว้ในบัตรส่งเสริมการลงทุน ดังต่อไปนี้

- 1) ยืนยันการดำเนินงานเมื่อครบ 6 เดือน 1 ปี และ 2 ปี นับแต่วันออกบัตรส่งเสริม
 - 2) นำเข้าเครื่องจักรครบตามโครงการ ภายใน 30 เดือน นับแต่วันออกบัตรส่งเสริม
 - 3) ขอเปิดดำเนินการภายใน 36 เดือน นับแต่วันออกบัตรส่งเสริม
 - 4) ยื่นขอใช้สิทธิในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ภายใน 120 วัน นับแต่วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี
 - 5) รายงานผลการปฏิบัติงานตามเงื่อนไขที่กำหนดในบัตรส่งเสริมและรายงานผลการดำเนินงานของบริษัท หลังจากเปิดดำเนินการแล้วภายในวันที่ 31 กรกฎาคม ของทุกปี
- นอกจากนี้ยังมีเงื่อนไขอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกำหนดให้ดำเนินการเป็นการเฉพาะโครงการอีกด้วย

3.6.2 ขั้นตอนการขอรับการส่งเสริมการลงทุนและการขอใช้สิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรม

ผู้ที่ประสงค์จะประกอบกิจการในเขตการนิคมอุตสาหกรรม จะต้องยื่นขอรับใบอนุญาตให้ใช้ที่ดินในนิคมอุตสาหกรรมเสียก่อน เมื่อผู้ประกอบการได้รับใบอนุญาตให้ใช้ที่ดินและประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรม ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร รวมถึงใบรับรองการก่อสร้างอาคาร/ดัดแปลง เรียบร้อยแล้ว ต่อมาประสงค์จะเริ่มประกอบกิจการในส่วนหนึ่งส่วนใด ให้ผู้ประกอบการยื่นคำขอแจ้งเริ่มประกอบกิจการ โดยกรอกแบบฟอร์มคำขอแจ้งเริ่มประกอบกิจการ และจากนั้นให้ยื่นแบบฟอร์มได้ที่สำนักงานใหญ่ การนิคมอุตสาหกรรม หรือสำนักงานนิคมอุตสาหกรรมทุกแห่ง

²⁷ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 มาตรา 22

เมื่อการนิคมอุตสาหกรรมพิจารณาความถูกต้องจากเอกสาร และผลการตรวจโรงงานสอดคล้องกับกฎหมายที่กำหนด การนิคมอุตสาหกรรมจะมีหนังสือแจ้งไปยังผู้ประกอบการให้มารับใบรับแจ้งเริ่มประกอบอุตสาหกรรม ออกใบรับแจ้งเริ่มประกอบอุตสาหกรรมให้แก่ผู้ประกอบการ

3.6.3 ขั้นตอนการขอรับการส่งเสริมการลงทุนและการขอใช้สิทธิประโยชน์ตามร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ตามมาตรา 52 แห่งร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้บัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินการขอจดทะเบียนไว้ดังนี้

“การดำเนินการหรือการกระทำใดภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีกฎหมายใดกำหนดให้ผู้ดำเนินการหรือผู้กระทำต้องได้รับอนุมัติ อนุญาตหรือใบอนุญาต หรือความเห็นชอบจากหน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการตามกฎหมายนั้น หรือต้องจดทะเบียน หรือแจ้งให้หน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการตามกฎหมายนั้นทราบก่อน เมื่อผู้ดำเนินการหรือผู้กระทำได้รับอนุมัติ อนุญาตหรือได้รับใบอนุญาต หรือความเห็นชอบจากผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษ หรือจดทะเบียน หรือแจ้งกับผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษแล้ว ให้ถือว่าผู้ดำเนินการหรือผู้กระทำนั้นได้รับอนุมัติ อนุญาตหรือได้รับใบอนุญาต หรือความเห็นชอบจากส่วนราชการหรือคณะกรรมการตามกฎหมายนั้นแล้ว หรือได้จดทะเบียนหรือแจ้งให้ส่วนราชการหรือคณะกรรมการตามกฎหมายนั้นทราบแล้ว

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต หรือให้ความเห็นชอบ หรือเป็นผู้มีอำนาจในการรับจดทะเบียนหรือรับแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ในการอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต ให้ความเห็นชอบ รับจดทะเบียน หรือรับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดตามกฎหมายนั้น และแจ้งให้ส่วนราชการหรือคณะกรรมการดังกล่าวกำหนด

.....”

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากยังไม่มีประกาศใช้ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนั้นร่างพระราชบัญญัตินี้จึงยังไม่มีผลบังคับใช้ในทางกฎหมาย จึงยังไม่มีกรอบกฎหมายลำดับรองที่จะกำหนดรายละเอียดในการดำเนินการขออนุญาต

3.7 สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อการส่งเสริมการลงทุน

3.7.1 หลักเกณฑ์การให้สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากร²⁸

สิทธิและประโยชน์สำหรับโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน จะได้รับตามเขตการลงทุนที่สถานประกอบการตั้งอยู่ ยกเว้น กรณีที่มีการกำหนดไว้เป็นการเฉพาะสำหรับกิจการประเภทนั้น ซึ่งแบ่งออกเป็น ทั้งนี้ การให้สิทธิและประโยชน์ในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจะกำหนดให้ไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุนโดยไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน ยกเว้นโครงการตามนโยบายส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาทักษะ เทคโนโลยี และนวัตกรรม นโยบายส่งเสริม SMEs นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมการเกษตรไทย และประเภทกิจการที่มีการกำหนดไว้เป็นการเฉพาะบางประเภท จะไม่กำหนดสัดส่วนการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

(1) สิทธิประโยชน์สำหรับกิจการที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ

- 1) ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรไม่ว่าตั้งอยู่ในเขตใด
- 2) ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ไม่ว่างตั้งอยู่ในเขตใด
- 3) สิทธิประโยชน์อื่นให้ได้รับตามเกณฑ์ที่ตั้งในแต่ละเขต

(2) สิทธิประโยชน์สำหรับกิจการที่ให้ความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศเป็นพิเศษ

- 1) ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรไม่ว่าตั้งอยู่ในเขตใด
- 2) ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ไม่ว่างตั้งอยู่ในเขตใด
- 3) ไม่กำหนดสัดส่วนการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
- 4) สิทธิประโยชน์อื่นให้ได้รับตามเกณฑ์ที่ตั้งในแต่ละเขต

(3) นโยบายส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาทักษะ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

- 1) ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรไม่ว่าตั้งอยู่ในเขตใด
- 2) ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปีไม่ว่างตั้งอยู่ในเขตใด
- 3) ไม่กำหนดสัดส่วนการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

(4) นโยบายส่งเสริม SMEs

กิจการที่ให้การส่งเสริม ได้แก่ กิจการผลิตผลิตภัณฑ์แปรรูปและอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ กิจการผลิตผ้า เครื่องนุ่งห่ม ของเล่น เครื่องเขียน เครื่องเรือน เป็นต้น

- 1) ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรไม่ว่าตั้งอยู่ในเขตใด

²⁸ <http://www.boi.go.th>

- 2) ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ไม่ว่าจะตั้งอยู่เขตใด
- 3) ไม่กำหนดสัดส่วนการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
- (5) นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมการเกษตรไทย
 - 1) ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรไม่ว่าตั้งอยู่ในเขตใด
 - 2) ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ไม่ว่าจะตั้งอยู่เขตใด
 - 3) ไม่กำหนดสัดส่วนการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
- (6) กิจกรรมที่มีการกำหนดไว้เป็นการเฉพาะอื่น ๆ

กิจกรรมที่มีการกำหนดไว้เป็นการเฉพาะอื่น ๆ เช่น กิจกรรมซอฟต์แวร์ กิจกรรมผลิต Hard Disk Drive กิจกรรมผลิต Semiconductor กิจกรรมที่เกี่ยวกับการประหยัดพลังงาน กิจกรรมที่ตั้งสถานประกอบการในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมฟอกย้อม นิคมหรือเขต อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ และนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมการพิมพ์ เป็นต้น ซึ่งจะได้รับสิทธิและประโยชน์แตกต่างจากหลักเกณฑ์ปกติ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมบางประเภทที่ไม่ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล เช่น กิจกรรมตัดและแปรรูปโลหะแผ่น กิจกรรมศูนย์จัดหาจัดซื้อชิ้นส่วนและผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ กิจกรรมสนับสนุนการค้าและการลงทุน เป็นต้น

- (7) หลักเกณฑ์การส่งเสริมการโยกย้ายสถานประกอบการ

เพื่อสนับสนุนการกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค คณะกรรมการจะให้การส่งเสริมแก่กิจการที่ดำเนินการอยู่แล้วในสวนกลาง ไม่ว่าจะเป็นผู้ได้รับการส่งเสริมอยู่เดิมหรือไม่เคยได้รับการส่งเสริมก็ตาม โยกย้ายสถานประกอบการไปสู่ภูมิภาค โดยมีแนวทางการพิจารณา ดังนี้

- 1) จะต้องย้ายสถานประกอบการจากเขต 1 ไปเขต 2 หรือจากเขต 1 หรือเขต 2 ไปเขต 3
- 2) จะต้องย้ายสถานประกอบการเข้าไปตั้งในนิคมอุตสาหกรรม หรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริม
- 3) จะต้องเป็นประเภทกิจการที่คณะกรรมการให้การส่งเสริม และมีขนาดการลงทุนตามที่คณะกรรมการกำหนด
- 4) จะต้องปิดกิจการในที่ตั้งเดิม และพร้อมที่จะเปิดดำเนินการในที่ตั้งแห่งใหม่ภายใน 2 ปี นับแต่วันที่ออกบัตรส่งเสริม
- 5) การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ให้นับจากวันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการในที่ตั้งแห่งใหม่

6) สำหรับกิจการที่มีการกำหนดไว้ในประเภทกิจการที่ให้การส่งเสริมว่า จะไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ นิติบุคคลจะไม่ได้รับสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลกรณีโยกย้ายสถานประกอบการด้วย

ให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับภาษีอากร และสิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากรตามหลักเกณฑ์ในที่ตั้งแห่งใหม่ ดังนี้

1. กรณีย้ายไปอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในเขต 2 ยกเว้นนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในจังหวัดระยอง ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 7 ปี ทั้งนี้ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการในที่ตั้งแห่งใหม่ หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี

2. กรณีย้ายไปอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม หรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในเขต 3 นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในจังหวัดระยอง

1) ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ทั้งนี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการในที่ตั้งแห่งใหม่หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี

2) ให้ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตราปกติ เป็นระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

3) อนุญาตให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปา 2 เท่า เป็นระยะเวลา 10 ปี นับแต่วันที่มีรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม

4) อนุญาตให้หักค่าติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกจากกำไรสุทธิร้อยละ 25 ของเงินที่ลงทุนแล้วในการนั้นในกิจการที่ได้รับการส่งเสริม โดยผู้ได้รับการส่งเสริมจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่ง หรือหลายปีก็ได้ภายใน 10 ปี นับแต่วันที่มีรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ทั้งนี้ นอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติ

(8) หลักเกณฑ์การให้สิทธิและประโยชน์ตามผลการดำเนินงาน

เพื่อให้การให้สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากรมีประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบได้ว่าการใช้สิทธิและประโยชน์มีความถูกต้องและ สอดคล้อง กับเงื่อนไขการให้การส่งเสริมอย่างแท้จริง อีกทั้งเพื่อให้ผู้ได้รับส่งเสริมมีการบริหารและการจัดการองค์การที่ดี จึงกำหนด ให้ผู้ได้รับการส่งเสริมจะต้องรายงานผลการดำเนินงานของโครงการให้สำนักงานตรวจสอบ ก่อนที่จะอนุญาตให้ใช้สิทธิประโยชน์ ด้านภาษีอากรในปีนั้น ๆ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

3.7.2 สิทธิประโยชน์ที่เกี่ยวกับภาษีเงินได้

(1) ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล²⁹

มาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ได้บัญญัติให้มีการยกเว้นภาษี เงินได้นิติบุคคล ดังต่อไปนี้ “ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ทั้งนี้ให้พิจารณา กำหนดเป็นสัดส่วนของเงินลงทุนโดยไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน ซึ่งต้องมีกำหนดเวลาไม่เกิน 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น

ในกรณีที่กิจการใด เป็นกิจการที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศเป็นพิเศษ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ให้ผู้ได้รับการส่งเสริมในกิจการดังกล่าวได้รับยกเว้นภาษีเงิน ได้นิติบุคคล สำหรับกำไรที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมมีกำหนดเวลาตามที่ คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่เกิน 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น

รายได้ที่ต้องนำมาคำนวณกำไรสุทธิ ที่ได้จากการประกอบกิจการตามวรรคหนึ่ง ให้ รวมถึงรายได้จากการจำหน่ายผลพลอยได้และรายได้จากการจำหน่ายสินค้าสำเร็จรูป ตามที่ คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร

ในกรณีที่ประกอบกิจการขาดทุน ในระหว่างเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ตาม วรรคหนึ่ง ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับอนุญาตให้นำผลขาดทุนประจำปีที่เกิดขึ้น ในระหว่างเวลานั้นไปหักออกจากกำไรสุทธิ ที่เกิดขึ้นภายหลังระยะเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล มี

²⁹ มงคล ขนาดนิต, สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรสำหรับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน, สรรพากรศาสตร์ ปีที่ 53 ฉบับที่ 4 (เมษายน 2549) : น. 19.

กำหนดเวลาไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันพ้นกำหนดเวลานั้น โดยจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่ง หรือหลายปีก็ได้

การคำนวณเงินตามลงทุนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ คณะกรรมการประกาศกำหนด”

ซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการคำนวณการยกเว้น ภาษีเงินได้นิติบุคคล ไว้ในประกาศสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ ป. 12 / 2544 เรื่อง การกำหนดสัดส่วน หลักเกณฑ์ และวิธีการคำนวณการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ดังต่อไปนี้

1) โครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ 1/2543 และ 2/2543 ที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็น ระยะเวลาตามเขตที่ตั้งแล้ว ให้กำหนดการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลรวมกัน ไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุนโดยไม่รวมค่า ที่ดินและทุนหมุนเวียน

2) เงินลงทุน โดยไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน ของโครงการที่ได้รับการส่งเสริม หมายถึง ค่าก่อสร้าง ค่าเครื่องจักร ค่าติดตั้ง ค่าทดลองเครื่อง ค่าใช้จ่ายก่อนเปิดดำเนินการ และ มูลค่าสินทรัพย์อื่น ๆ ตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

3) ภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ได้รับยกเว้นตามข้อ 1 ให้คำนวณตามเงินลงทุนโดยไม่รวม ค่าที่ดินและทุนหมุนเวียนในคำขอรับการส่งเสริม และจะปรับเปลี่ยนตามจำนวนเงินลงทุนโดยไม่ รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียนที่แท้จริงในวันเปิดดำเนินการตามโครงการที่ได้รับการส่งเสริม³⁰

(2) สามารถนำผลขาดทุนไปใช้ได้ โดยไม่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของประมวลรัษฎากร กรณีผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประกอบกิจการ ในระหว่างได้รับส่งเสริมการลงทุนที่ ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลแล้ว หากมีผลขาดทุนก็สามารถนำไปหักออกจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นภายหลังระยะเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ มีกำหนดเวลาไม่เกิน 5 ปีนับแต่วัน พ้นกำหนดเวลาที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 31 วรรค 4 แห่ง พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน

“ในกรณีที่ประกอบกิจการขาดทุน ในระหว่างเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามวรรคหนึ่ง ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับอนุญาตให้นำผลขาดทุนประจำปีที่เกิดขึ้น ในระหว่าง เวลานั้นไปหักออกจากกำไรสุทธิ ที่เกิดขึ้นภายหลังระยะเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล มี

³⁰ เพิ่งอ้าง, น. 20.

กำหนดเวลาไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันพ้นกำหนดเวลานั้น โดยจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่ง หรือหลายปีก็ได้”³¹

(3) ยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้ประเภทค่าสิทธิ

การยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับค่าแห่งกิวติวัลส์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์ หรือสิทธิอย่างอื่นนี้ เป็นสิทธิ และประโยชน์ที่ให้แก่บุคคลอื่น ที่ได้รับเงินได้ประเภทดังกล่าวจากผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุน โดยผู้มีเงินได้ไม่ต้องนำไปรวมกับเงินได้อื่นเพื่อคำนวณภาษีแต่อย่างใด ตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน

“ค่าแห่งกิวติวัลส์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์ หรือสิทธิอย่างอื่นจากผู้ได้รับการส่งเสริมตามสัญญาที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้มีกำหนดระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่ผู้ได้รับการส่งเสริมมีรายได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด”³²

(4) ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินปันผลที่ได้รับ

มาตรา 34 แห่ง พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ได้บัญญัติว่า

เงินปันผลจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามมาตรา 31 ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ ตลอดระยะเวลาที่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น”

และในประกาศกรมสรรพากร เรื่อง การคำนวณกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2530 ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการยกเว้นภาษี สำหรับเงินปันผลที่ได้รับจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนดังนี้

1) เงินปันผลจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ซึ่งได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลและจะ ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้นั้น จะต้องเป็นเงินปันผลที่ผู้ได้รับการส่งเสริมจ่ายและผู้ได้รับเงินปันผลได้รับ ในระหว่างระยะเวลาที่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

2) เงินปันผลที่ผู้รับอยู่ในข่ายได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดา หรือภาษีเงินได้นิติบุคคล ต้องเป็นเงินปันผลที่จ่ายจากกำไรสุทธิของกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเท่านั้น

³¹ เฟิงอ้าง, น. 23.

³² เฟิงอ้าง, น. 25.

3) กรณีผู้ได้รับการส่งเสริม ประกอบกิจการทั้งที่ ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลและที่ไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ผู้ได้รับการส่งเสริมจะจ่ายเงินปันผลจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นจากกิจการใดเป็นจำนวนเท่าใดก็ได้ แต่ผู้ได้รับเงินปันผลจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้เฉพาะเงินปันผลที่จ่ายจากกำไรสุทธิของกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเท่านั้น

กรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมจ่ายเงินปันผล โดยมีได้ระบุว่าเงินปันผลดังกล่าวจ่ายจากกำไรสุทธิของกิจการใด ให้เฉลี่ยเงินปันผลดังกล่าวตามส่วนของกำไรสุทธิของกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลกับกำไรสุทธิของกิจการที่ไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ นิติบุคคล

4) กรณีผู้ได้รับการส่งเสริมประกอบกิจการที่ต้องเสียภาษีเงินได้หลายอัตรา หรือได้รับการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นผู้จ่ายเงินปันผล ต้องระบุในหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่ายให้ชัดเจนว่า เงินได้ที่จ่ายนั้นจำนวนใดได้มาจากกิจการที่ต้องเสียภาษีเงินได้ในอัตราใด

(5) ลดอัตราเงินได้ภาษีนิติบุคคล

ตามมาตรา 35 วรรคแรก และ (1) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ได้บัญญัติว่า

“เพื่อส่งเสริมการลงทุนในท้องที่หรือเขตพื้นที่ใด คณะกรรมการจะกำหนดท้องที่หรือเขตพื้นที่นั้นเป็นเขตส่งเสริมการลงทุนก็ได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นอกจากสิทธิและประโยชน์ตามมาตราอื่น คณะกรรมการมีอำนาจให้ผู้ได้รับการส่งเสริมที่ ประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมในท้องที่ หรือเขตพื้นที่ที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ได้รับสิทธิและประโยชน์พิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้

(1) การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการลงทุนในอัตราร้อยละห้าสิบของอัตรากำหนดเวลาไม่เกินห้าปี โดยนับจากวันที่กำหนดระยะเวลาตามมาตรา 31 วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี สิ้นสุดลง หรือนับจากวันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมใน กรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล³³

... ”

(6) อนุญาตให้หักรายจ่ายได้มากกว่าปกติ

ตามมาตรา 35 วรรคแรก, (2) และ (3) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนได้บัญญัติว่า

“นอกจากสิทธิและประโยชน์ตามมาตราอื่น คณะกรรมการมีอำนาจให้ผู้ได้รับการส่งเสริมที่ประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมในท้องที่หรือเขตพื้นที่ที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ได้รับสิทธิและประโยชน์พิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้

³³ เฟิงอ้าง, น. 27

1) ...

2) การอนุญาตให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปาสองเท่าของจำนวนเงินที่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้เสียไป เป็นค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมเพื่อประโยชน์ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล ทั้งนี้ตามเงื่อนไข วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

3) การอนุญาตให้หักเงินที่ผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ในการติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการพิจารณา กำหนด จากกำไรรวมทั้งสิ้นไม่เกินร้อยละสิบห้าของเงินที่ลงทุนแล้วในกรณีนั้น โดยผู้ได้รับการส่งเสริมจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่งหรือหลายปีก็ได้ภายในสิบปีนับแต่วันที่มียาได้จากการลงทุน ทั้งนี้ นอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติ³⁴

(7) ยกเว้นจำนวนเงินได้บางกรณี

ตามมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ได้บัญญัติว่า

“เพื่อส่งเสริมการส่งออก คณะกรรมการอาจให้ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับสิทธิและประโยชน์พิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ด้วย

...

(4) การอนุญาตให้หักเงินได้พึงประเมิน ในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าของรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจากการส่งออก ซึ่งผลิตภัณฑ์หรือผลผลิตที่ผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบโดยไม่รวมค่าประกันภัยและค่าขนส่งนอกประเทศ ทั้งนี้ ตามเงื่อนไข วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด”³⁵

...

3.7.3 สิทธิประโยชน์ที่เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม

มีสิทธิวางประกันการชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม ผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนที่ประกอบการขายสินค้า ให้บริการ มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มเช่นเดียวกับผู้ประกอบการอื่นที่ไม่ได้รับส่งเสริมการลงทุนทุกประการ เช่นเดียวกัน ผู้ได้รับส่งเสริมการลงทุนที่นำเข้าสินค้า ก็มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากกรณีการนำเข้าตาม มาตรา 78/2(1) แห่งประมวลรัษฎากร เหมือนกับบุคคลอื่นที่นำเข้า มิได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มแต่ประการใด อย่างไรก็ตาม ผู้ได้รับการส่งเสริมมีสิทธิจะ

³⁴ เฟิงอ้าง, น. 28.

³⁵ เฟิงอ้าง, น. 29.

วางเงินประกัน หลักประกัน หรือจัดให้มีผู้ค้ำประกันเพื่อเป็นประกันภาษีมูลค่าเพิ่มแทนการชำระภาษีก็ได้ ทั้งนี้ตามมาตรา 83/8 แห่งประมวลรัษฎากรและตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการวางประกัน ที่กรมสรรพากรได้กำหนดไว้ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 20) เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การวางประกันและการถอนประกัน ภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรา 83/8 แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2534³⁶

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2550 ได้มีการให้สิทธิประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการในเขตการนิคมอุตสาหกรรม โดยจะได้รับสิทธิประโยชน์ดังต่อไปนี้

(1) ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำไปในเขตประกอบการเสรี สำหรับของที่เป็นเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้รวมทั้งส่วนประกอบของสิ่งดังกล่าวที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิตสินค้าหรือเพื่อพาณิชยกรรมแล้วแต่กรณี และของที่ใช้ในการสร้าง ประกอบ หรือติดตั้งเป็นโรงงานหรืออาคารในเขตประกอบการเสรี ทั้งนี้ เท่าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำไปในเขตประกอบการเสรีตามที่คณะกรรมการอนุมัติ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(2) ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำไปในเขตประกอบการเสรีเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าหรือเพื่อพาณิชยกรรม ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ว่าราชการกำหนด

(3) ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับของของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำไปในเขตประกอบการเสรีตาม (2) รวมทั้งผลิตภัณฑ์ สิ่งพลอยได้ และสิ่งอื่นที่ได้จากการผลิตในเขตประกอบการเสรี หากส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

ของที่นำไปในเขตประกอบการเสรีตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงของที่นำออกจากเขตประกอบการเสรีแห่งหนึ่งไปยังเขตประกอบการเสรีอีกแห่งหนึ่งด้วย

3.7.4 สิทธิประโยชน์ที่เกี่ยวกับภาษีศุลกากร

(1) การยกเว้นและลดหย่อนอากรขาเข้าตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนได้บัญญัติ เรื่องการยกเว้นและการลดหย่อนอากรขาเข้าไว้ดังต่อไปนี้

³⁶ เฟิงอ้าง, น. 29.

1) ตามมาตรา 28 ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับยกเว้นอากรขาเข้า สำหรับเครื่องจักร ตามที่คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ แต่เครื่องจักรนั้นต้องไม่เป็นเครื่องจักรที่ผลิตหรือประกอบได้ในราชอาณาจักร ซึ่งมีคุณภาพใกล้เคียงกันกับชนิดที่ผลิตในต่างประเทศ และมีปริมาณเพียงพอที่จะจัดหามาใช้ได้

2) ตามมาตรา 29 เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า การให้การส่งเสริมแก่กิจการใด หรือแก่ผู้ขอรับการส่งเสริมรายใดไม่สมควรให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามมาตรา 28 คณะกรรมการจะให้การส่งเสริมแก่กิจการนั้นหรือผู้ขอรับการส่งเสริมรายนั้น และรายต่อ ๆ ไป โดยให้ได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรเพียงกึ่งหนึ่ง หรือจะไม่ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรเลยก็ได้

3) มาตรา 30 ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร คณะกรรมการจะให้ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าไม่เกินร้อยละเก้าสิบของอัตราปกติ สำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อใช้ผลิต ผสม หรือประกอบในกิจการที่ได้รับการส่งเสริม มีกำหนดเวลาคราวละไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการกำหนด แต่วัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นนั้นต้องไม่เป็นสิ่งของที่ผลิตหรือมีกำเนิดในราชอาณาจักรซึ่งมีคุณภาพใกล้เคียงกันกับชนิดที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักร และมีปริมาณเพียงพอที่จะจัดหามาใช้ได้ทั้งนี้ ตามชนิด ปริมาณ ระยะเวลา เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

4) มาตรา 36 เพื่อส่งเสริมการส่งออก คณะกรรมการอาจให้ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับสิทธิและประโยชน์พิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ด้วย

4.1) การยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบและวัสดุจำเป็นที่ต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อใช้ ผลิต ผสม หรือประกอบผลิตภัณฑ์ หรือผลิตผลเฉพาะที่ใช้ในการส่งออก

4.2) การยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับของที่ผู้ได้รับการส่งเสริม นำเข้ามาเพื่อส่งกลับออกไป

4.3) การยกเว้นอากรขาออกสำหรับผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบ

(2) การยกเว้นและลดหย่อนอากรขาเข้า ตามข้อตกลงอื่น ๆ

นอกจากจะได้มีการยกเว้นหรือลดหย่อนอากรขาเข้า สำหรับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนแล้ว กระทรวงการคลังยังได้กำหนดให้ลดหรือยกเว้นอัตราอากร สำหรับของนำเข้าที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศที่เป็นภาคีของข้อตกลงทั่วไป ว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรและการค้า (GATT) หรือจากประเทศอื่นที่ได้ทำความตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ ทั้งแบบแบบทวิภาคี

หรือพหุภาคีกับประเทศไทย โดยผู้นำของเข้าต้องแสดงหลักฐานรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าและปฏิบัติตามระเบียบพิธีการที่กรมศุลกากรกำหนดการให้สิทธิพิเศษทางศุลกากร ตามความตกลงทางการค้าระหว่างประเทศซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปการลดอัตราอากรให้แก่กัน มีดังต่อไปนี้³⁷

1) การลดอัตราอากรศุลกากร สำหรับผลิตภัณฑ์ตามความตกลงพื้นฐานว่าด้วยโครงการร่วมลงทุนทางอุตสาหกรรมของอาเซียน (The Basic Agreement on Asean Industrial Joint Venture (AIJV))

2) การลดอัตราอากร สำหรับของที่นำเข้าที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศที่ได้รับสิทธิพิเศษภายใต้ความตกลงที่ว่าด้วยการให้สิทธิพิเศษทางการค้าระหว่างประเทศกำลังพัฒนา (The Global System of Trade Preferences Among Developing Countries-GSTP)

3) การลดและยกเว้นอากรภายใต้ความตกลง ว่าด้วยการใช้มาตรการกำหนดอัตราอากรร่วมเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)

4) การลดอัตราอากรสำหรับส่วนประกอบ และอุปกรณ์ประกอบที่นำเข้ามาเพื่อประกอบหรือผลิตเป็นยานบกตามโครงการแบ่งผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ เฉพาะยี่ห้อและรุ่นของอาเซียน ภายใต้ความตกลงพื้นฐานว่าด้วยโครงการแบ่งผลิตทางอุตสาหกรรมของอาเซียน (BBC)

5) การยกเว้นและลดอากร สำหรับของนำเข้าที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศที่เป็นภาคีของความตกลงมาร์ราเกชจัดตั้งองค์การการค้าโลก

6) การลดอัตราอากรศุลกากร สำหรับผลิตภัณฑ์ตามโครงการความร่วมมือทางด้านอุตสาหกรรมอาเซียน (Asean Industrial Cooperation Scheme : AICO)

(3) การยกเว้นและลดหย่อนอากรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิต ตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522

ผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบอุตสาหกรรม ในเขตอุตสาหกรรมส่งออกจะได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มเติม ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรม พ.ศ. 2550 ดังต่อไปนี้³⁸

พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2550 ได้ยกเลิกเขตอุตสาหกรรมส่งออก และได้กำหนดให้มีเขตประกอบการเสรีขึ้นมาแทนเขตอุตสาหกรรมส่งออก จึง

³⁷ <http://www.customs.go.th>

³⁸ พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2550

ได้มีการยกเลิกบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น ซึ่งผู้ประกอบการในเขตการนิคมอุตสาหกรรมจะได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายฉบับใหม่ดังต่อไปนี้

1) ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตประกอบการเสรี สำหรับของที่เป็นเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้รวมทั้งส่วนประกอบของสิ่งดังกล่าวที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิตสินค้าหรือเพื่อพาณิชย์กรรมแล้วแต่กรณี และของที่ใช้ในการสร้าง ประกอบ หรือติดตั้งเป็นโรงงานหรืออาคารในเขตประกอบการเสรี ทั้งนี้ เท่าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตประกอบการเสรีตามที่คณะกรรมการอนุมัติ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

2) ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตประกอบการเสรีเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าหรือเพื่อพาณิชย์กรรม ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ว่าราชการกำหนด

3) ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับของของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตประกอบการเสรีตาม (2) รวมทั้งผลิตภัณฑ์ สิ่งพลอยได้ และสิ่งอื่นที่ได้จากการผลิตในเขตประกอบการเสรี หากส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

3.7.5 สิทธิประโยชน์ที่เกี่ยวกับภาษีสรรพสามิต

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน มิได้มีการกำหนดสิทธิประโยชน์ตามในเรื่องภาษีสรรพสามิตไว้ แต่ตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2550 ได้มีการยกเว้นภาษีสรรพสามิตสำหรับผู้ประกอบการที่มีสถานประกอบการอยู่ในเขตการนิคมอุตสาหกรรม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ยกเว้นภาษีสรรพสามิต สำหรับของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตประกอบการเสรี สำหรับของที่เป็นเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้รวมทั้งส่วนประกอบของสิ่งดังกล่าวที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิตสินค้าหรือเพื่อพาณิชย์กรรมแล้วแต่กรณี และของที่ใช้ในการสร้าง ประกอบ หรือติดตั้งเป็นโรงงานหรืออาคารในเขตประกอบการเสรี ทั้งนี้ เท่าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตประกอบการเสรีตามที่คณะกรรมการอนุมัติ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

2. ยกเว้นภาษีสรรพสามิต สำหรับของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตประกอบการเสรีเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าหรือเพื่อพาณิชย์กรรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่ผู้ว่าราชการกำหนด

3. ยกเว้นภาษีสรรพสามิต สำหรับของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตประกอบการเสรีตามข้อ 2 รวมทั้งผลิตภัณฑ์ สิ่งพลอยได้ และสิ่งอื่นที่ได้จากการผลิตในเขตประกอบการเสรี หากส่งออกไปนอกราชอาณาจักรให้ได้รับยกเว้นอากรขาออก ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต